

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-136 / 5314

Ankara

6/11/2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 5/10/2000 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

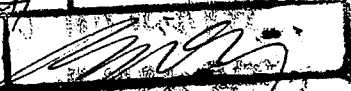
Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Enl. Kom.	
Enl. Kom.	Plan ve Bütçe
Tarih	7.11.2000-1/775
E. M. D.	E. D. M. D. 13.
BAŞKAN	

GENEL GEREKÇE

Bilindiđi üzere; Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası ve Türkiye Emlak Bankası Türk bankacılık sisteminin yaklaşık % 40'ını teşkil etmektedir. Bu nedenle, adı geçen bankaların performansı tüm bankacılık sistemi üzerinde belirleyici olmakta, bu bankaların mali yapılarındaki değişimler sektöre de yansımaktadır.

Son yıllarda bankacılık sektöründe meydana gelen olumsuz gelişmeler sistemin kırılganlığını göstermiş, sektörün yeniden yapılandırılması bir gereklilik olarak ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, kamu bankalarının sektördeki yeri ve önemi dikkate alındığında; söz konusu bankalarının içinde yer almadığı bir yeniden yapılandırma programının amacına ulaşamayacağı açıktır.

Tasarı ile, kamu bankalarının yeniden yapılandırılması suretiyle, gerek idari gerekse mali yapılarının kuvvetlendirilmesi öngörülmektedir. Bu sayede tüm sektörün rehabilitasyonu mümkün olabileceği gibi, Avrupa Birliğiyle gerçekleşecek üyelik öncesinde sistemin bütünüyle kuvvetlenmesi ve ulusal rekabet gücümüzün artması sağlanacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 – (1) numaralı fıkra ile, Kanunun amacının, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin çağdaş bankacılığın ve uluslararası rekabetin gereklerine göre çalışmalarını ve özelleştirmeye hazırlanmalarını sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılmaları ile hisse satışlarına ilişkin düzenlemelerin ve hisselerin % 100'üne kadarının özel sektöre satışının gerçekleştirilmesi olduğu belirtilmiştir.

(2) numaralı fıkra ile, adı geçen kamu bankaları bu Kanun dışında sektördeki diğer özel bankalar gibi özel hukuk hükümlerine ve Bankalar Kanunu hükümlerine tabi kılınmıştır.

(3) numaralı fıkra ile, Kanunun amacı genel çerçeveyi belirlemek olduğundan, sektördeki özel bankalarda olduğu gibi ayrıntılı hususların ana sözleşmelerde düzenlenmesi öngörülmüştür.

(4) numaralı fıkra ile, bankaların yıllık faaliyetlerinin bağımsız denetim kuruluşlarınca incelenerek rapora bağlanması ve bu raporların bankaların genel kurullarına sunulması öngörülmüştür.

Özel bankalarla rekabet içinde çalışan söz konusu bankalar, kamu bankası olmaları nedeniyle tabi oldukları mevzuat açısından diğer bankalara göre bazı kısıtlamalar altında faaliyet göstermek zorundadırlar. (5) numaralı fıkra ile, yeniden yapılandırmanın başarıya ulaşması için söz konusu kamu bankalarının tabi olmayacakları kanunlar belirtilmiştir.

Madde 2- (1) numaralı fıkra ile, bağlı ortaklık ve iştiraklerindeki payları da dahil olmak üzere bankaların etkin ve verimli bir şekilde çalışmalarının sağlanması amacıyla yeniden yapılandırılmalarına ilişkin usul ve esasların Bakanlar Kurulunca belirlenmesi öngörülmüştür.

(2) numaralı fıkra ile, bankaların yeniden yapılandırıldıktan sonra hisselerinin satış işlemlerinin 4046 sayılı Kanun hükümlerine göre sonuçlandırılması öngörülmüştür. Ayrıca, bankaların yeniden yapılandırılma ve hisse satış işlemlerinin bu Kanunun yürürlüğe girmesinden başlayarak 3 yıl içinde sonuçlandırılacağı ve bu 3 yıllık sürenin bir defaya mahsus olmak üzere Bakanlar Kurulunca yarısı kadar uzatılabileceği hükme bağlanmıştır.

Uygulanmayacak hükümler arasında 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri de sayıldığından, (3) numaralı fıkra ile, bu Kanunun yürürlüğe girmesiyle hukuki bir boşluğun doğmamasını teminen bankaların mevcut personeli için, halen tabi oldukları mevzuat hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiş, özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılacak personelin kadro sayısı ve unvanları ile ücret ve sair mali haklarının bankaların genel kurullarınca tespit edileceği öngörülmüştür. Ayrıca, yeniden yapılandırma süresince bankalarca özel hukuk hükümlerine göre yeni istihdam edilecek personele ilişkin usul ve esasların Bakanlar Kurulunca belirlenmesi hükme bağlanmıştır.

Madde 3- Bankaların birikmiş görev zararı alacaklarının yeniden yapılandırma önündeki en büyük engel olduğu dikkate alınarak, (1) numaralı fıkra ile, yeniden yapılandırma çalışmaları sırasında söz konusu zararların yeniden yapılandırma programında belirtilen esas ve süreler dahilinde itfa edilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, çeşitli kanun ve kararnamelerle bankalara verilmiş olan görevlerin program dönemi sonunda yürürlükten kalkacağı ve yeniden yapılandırma döneminde bankalara bedeli önceden ödenmeden görev verilemeyeceği hükme bağlanmıştır.

(2) numaralı fıkra ile, bankalarda Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte çalışmakta olan personele en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının % 150'sini geçmemek üzere görev ve unvanlarına göre yönetim kurullarınca belirlenecek miktarda bankacılık tazminatı ödenmesi öngörülmüştür. Ayrıca, herhangi bir kanuni düzenlemeye dayanılmaksızın kamu iktisadi teşebbüsü statüsündeki bankaların personeline bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, yol parası ve ikamet gibi adlarla yapılmış olan ödemelerin kanuni dayanağa kavuşturulması amacıyla, söz konusu ödemelerin bu Kanuna göre yapılmış sayılması hükme bağlanmaktadır.

Türkiye Halk Bankası ve Türkiye Emlak Bankası halen anonim şirket statüsünde faaliyet göstermektedir. (3) numaralı fıkra ile, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının da aynı yapıya getirilmesi amacıyla anılan Bankanın anonim şirket olarak ticaret siciline tescil edilmesi yönünde düzenleme yapılmış; zaman ve kaynak tasarrufu sağlanabilmesi amacıyla bir defaya mahsus olmak üzere hiçbir hukuki işleme gerek olmaksızın resen tescil imkanı getirilmiştir. Ayrıca, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının mevcut sağlık yardım sandığına tüzel kişilik verilmiş, sandığın organları, kaynakları ile çalışma usul ve esaslarını düzenleyen ana statüsünün Banka yönetim kurulunun onayı ile yürürlüğe girmesi hükme bağlanmıştır.

(4) numaralı fıkra ile, Kanun çerçevesinde yapılacak işlemler ile bu işlemlere ilişkin kağıtların her türlü vergi, resim ve harçtan istisna tutulması öngörülerek, mali tasarrufun yanı sıra işlemlerin hızlandırılması amaçlanmış, ticaret siciline tescil ve Sermaye Piyasası Kurulu kayıt işlemlerinden ücret alınmaması öngörülmüştür.

(5) numaralı fıkra ile, bankalardaki Hazine hisselerinin bankaların ilgili olduğu Bakan tarafından temsil edilmesi hükme bağlanmıştır.

Geçici Madde 1- (1) numaralı fıkra ile, bankaların ana sözleşmelerinin Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içinde yapılacak ilk genel kurullarının onayı ile yürürlüğe girmesi öngörülmüştür. Ayrıca, mevcut yönetim kurulu üyelerinin görevlerinin genel kurullarca yenileri seçilinceye kadar devam etmesi ve bankaların diğer personelinin Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte bulundukları kadro ve pozisyonlara atanmış sayılmaları hükme bağlanmıştır.

(2) numaralı fıkra ile, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 5434 sayılı Kanuna göre hizmet süreleri itibarıyla emeklilik hakkını kazanmış olan personelin emekliliğe teşvik edilmesi amacıyla ek maddi faydalar sağlanmıştır. Bununla birlikte, bu kapsamda emekli olan personelin, emekli oldukları tarihten itibaren 3 yıl süreyle bu bankalarda yeniden istihdam edilememesi hükme bağlanmıştır.

(3) numaralı fıkra ile, bankaların mevcut personeline yeniden yapılandırma süresince isteklerine bağlı olmak üzere, diğer kamu kurumlarına geçme imkanı da tanınmış, söz konusu işlemler için uygulamalarda bütünlük sağlanmasını teminen 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde yer alan usul ve esasların temel alınması öngörülmüştür. Ancak, bu durumda söz konusu Kanuna göre yapılması gereken ödemelerin ilgili bankalarca karşılanması öngörülmüştür.

Madde 4 - Yürürlük maddesidir. Madde ile, Kanunun bankalar hakkında sermayelerindeki kamu payı % 50'nin altına düşünceye kadar yürürlükte kalması hükme bağlanmıştır.

Madde 5- Yürütme maddesidir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI, TÜRKİYE HALK BANKASI ANONİM
ŞİRKETİ VE TÜRKİYE EMLAK BANKASI ANONİM ŞİRKETİ HAKKINDA
KANUN TASARISI**

Madde 1.1- Bu Kanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin (bankalar) çağdaş bankacılığın ve uluslararası rekabetin gereklerine göre çalışmalarını ve özelleştirmeye hazırlanmalarını sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılmaları ile hisse satışlarına ilişkin düzenlemelerin ve hisselerin % 100'üne kadarının özel sektöre satışının gerçekleştirilmesidir.

2- Bankalar, çalışmalarında özerk anonim şirketler olup, karlılık ve verimlilik ilkelerine ve özel hukuk hükümlerine göre çalışırlar. Bankalar hakkında, 4389 sayılı Bankalar Kanunu ile bu Kanun, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır.

3- Bankaların çalışma konuları ve amaçları, merkezleri, sermaye miktarları, hisseleri, genel kurulları, yönetim ve denetim organları, hesapları ve karlarının dağıtımı ile faaliyetlerine, devir, birleşme, fesih ve tasfiyelerine ilişkin diğer esaslar, ana sözleşmelerinde gösterilir.

4- Bankaların yıllık faaliyetleri bağımsız denetim kuruluşlarınca incelenerek rapora bağlanır. Bu raporlar bankaların genel kurullarına sunulur.

5- 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname, 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 6245 sayılı Harcırah Kanunu ve 237 sayılı Taşıt Kanunu ile bunların ek ve değişikliklerine ilişkin hükümler bankalar hakkında uygulanmaz.

Madde 2.1- 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin (b) fıkrası uyarınca bankaların (bağlı ortaklık ve iştiraklerindeki payları dahil) etkin ve verimli bir şekilde çalışmalarının sağlanması amacıyla yeniden yapılandırılmalarına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.

2- Yeniden yapılandırma işlemlerinin tamamlanmasını müteakiben bankaların hisse satış işlemleri 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun hükümleri çerçevesinde sonuçlandırılır. Yeniden yapılandırma ve hisse satış işlemleri bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren üç yıl içinde tamamlanır. Bakanlar Kurulu bu süreyi bir defaya mahsus olmak üzere yarısı kadar uzatabilir.

3- Bankaların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte mevcut personeli hakkında aylık, özlük ve emeklilikleri yönünden tabi oldukları mevzuatın uygulanmasına devam olunur. Bunlardan uygun görülenler istekleri halinde, emeklilik statüleri devam etmek üzere özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılabilir. Bu kadro ve pozisyonlar emeklilik, istifa, ölüm ve sair nedenlerle boşaldıkları takdirde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılacak personelin kadro sayısı ve unvanları ile ücret ve sair mali hakları bankaların genel kurullarınca tespit olunur. Yeniden yapılandırma süresince bankalarca özel hukuk hükümlerine göre yeni istihdam edilecek personele ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.

Madde 3.1- Bankaların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Hazineden olan birikmiş görev zararı alacakları yeniden yapılandırma programında belirtilen esas ve süreler dahilinde itfa olunur. Çeşitli kanun ve kararnamelerle bankalara verilmiş olan görevler program dönemi sonunda yürürlükten kalkar. Devlet yeniden yapılandırma döneminde bankalara bedelini önceden ödmeden görev veremez.

2- Bankaların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte çalışmakta olan personeline en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının % 150'sini geçmemek üzere görev ve unvanlarına göre yönetim kurullarınca belirlenecek miktarda bankacılık tazminatı ödenir. Bu ödeme, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz. Bu personele bu Kanununun yürürlüğe girdiği tarihe kadar bankalarca kendi iç mevzuatına göre yol parası, geçici görevlendirme ve ikamet gideri olarak yapılmış olan ödemeler bu Kanuna göre yapılmış sayılır.

3- Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası teşkilatı, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte hiçbir hukuki merasime tabi olmaksızın anonim şirket olarak ticaret siciline resen tescil olunur. Bankanın mevcut sağlık yardım sandığı da bu Kanunla tüzel kişilik kazanır. Sandığın organları, kaynakları ile çalışma usul ve esaslarını düzenleyen ana statüsü Banka yönetim kurulunun onayı ile yürürlüğe girer.

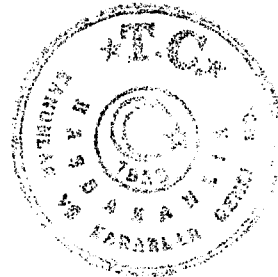
4- Bu Kanun çerçevesinde yapılacak işlemler ve bu işlemlere ilişkin kağıtlar, her türlü vergi, resim ve harçtan istisnadır. Ticaret siciline tescil ve Sermaye Piyasası Kurulu kayıt işlemlerinden ücret alınmaz.

5- Bankalardaki kamu hisseleri, Bankanın ilgili olduğu Bakan tarafından temsil edilir.

Geçici Madde 1.1- Bankaların ana sözleşmeleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içinde yapılacak ilk genel kurullarının onayı ile yürürlüğe girer. Mevcut yönetim kurulu üyelerinin görevleri genel kurullarca yenileri seçilinceye kadar devam eder. Bankaların tüm diğer personeli bu Kanunla bulundukları kadro ve pozisyonlara atanmış sayılır.

2- Bankaların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte çalışan personelinden 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa göre emeklilik hakkını kazanmış olanlara Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay, bu hakkı 2002 yılı sonuna kadar kazanacak olanlara da kazandıkları tarihten itibaren 3 ay içinde emeklilik başvurusunda bulunmaları halinde emekli ikramiyeleri % 20 fazlasıyla ödenir. Ancak, bu kapsamda emekli olan personel, emekli oldukları tarihten itibaren 3 yıl içinde bu bankalarda yeniden istihdam edilemez.

3- Bankaların mevcut personeli, yeniden yapılandırma süresince istekleri halinde 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesine göre diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilir. Bu halde söz konusu Kanuna göre yapılması gereken ödemeler ilgili bankalarca karşılanır.

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR ve KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

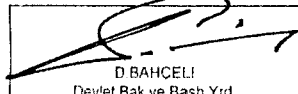
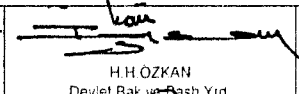
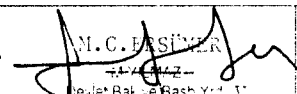
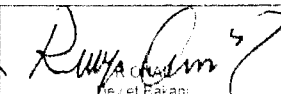
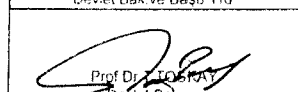
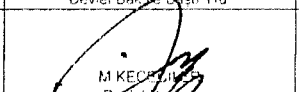
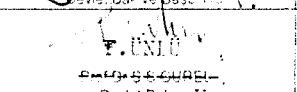
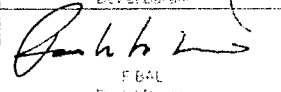
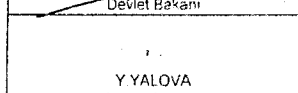
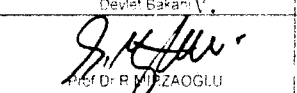
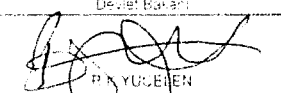
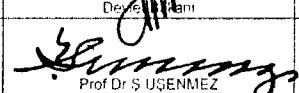
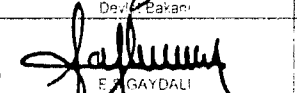
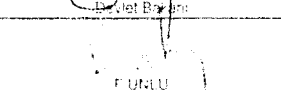
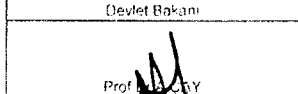
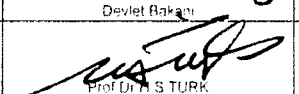
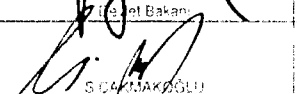
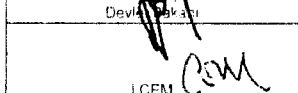
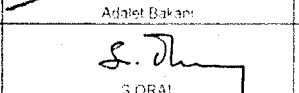
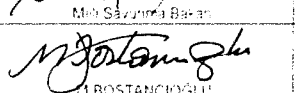
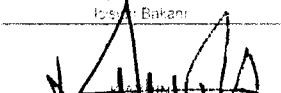
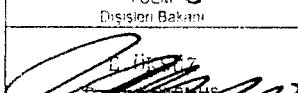
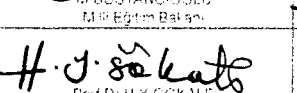
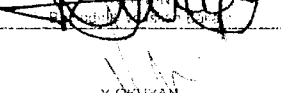
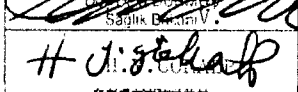
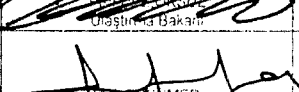
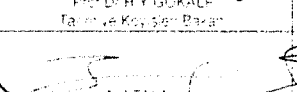
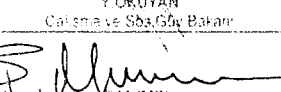
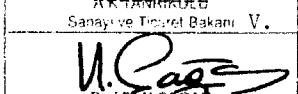
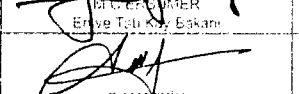
T/ 120

Madde 4- Bu Kanun bankalar hakkında sermayelerindeki kamu payı % 50'nin altına düşünceye kadar uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

Bülent Ecevit
BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

 D. BAHÇELİ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 H. H. ÖZKAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. C. FASİMER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 R. Y. ÇELİKKALE Devlet Bak.
 Prof. Dr. T. K. KAYA Devlet Bakanı	 M. KELEŞ Devlet Bakanı	 F. ÖNLÜ Devlet Bakanı V.	 F. BAL Devlet Bakanı
 Y. YALOVA Devlet Bakanı	 M. YILMAZ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. R. M. ZAOĞLU Devlet Bakanı	 P. YÜCELEN Devlet Bakanı
 H. GEMİCİ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. S. UŞENMEZ Devlet Bakanı	 E. GAYDALI Devlet Bakanı	 F. ÖNLÜ Devlet Bakanı
 Prof. Dr. A. ÇAY Devlet Bakanı	 Prof. Dr. H. S. TÜRK Adalet Bakanı	 S. Ç. MAKROĞLU Mül. Saz. ve M. Bakanı	 S. TANTIN İçiş. Bakanı
 İ. CEM Dışişleri Bakanı	 S. ORAL Maliye Bakanı	 M. BOSTANCIĞLU M. Eğit. Bakanı	 Y. OKUYAN Çalışma ve S. İşleri Bakanı
 H. D. ÇELİKKALE Sağlık Bakanı V.	 M. C. FASİMER Ulaştırma Bakanı	 H. D. ÇELİKKALE Tat. ve K. İş. Bakanı	 Y. OKUYAN Çalışma ve S. İşleri Bakanı
 H. D. ÇELİKKALE Sanayi ve Ticaret Bakanı V.	 M. C. FASİMER Enerji, Tabi Kay. Bakanı	 M. C. FASİMER Kültür Bakanı	 Y. OKUYAN Çalışma Bakanı
 U. ÇELİKKALE Orman Bakanı	 F. AYTEKİN Çevre Bakanı		

Değer No

191-136

1710